

(Time: 2 Hours)

(Total Marks: 60)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B. 1. Attempt all questions.

2. All questions carry equal marks.

Q.1a) Describe fundamentals and salient features of Ancient Indian Education. Enlist acceptable features of education of Vedic period for modern education. **15**

OR

b) Explain Characteristics, Method of Teaching, Merits and Demerits of Buddhist system of education. **15**

Q.2 a) Explain Hunter commission 1812 recommendations regarding Primary and University education. **15**

OR

b) Explain Recommendations and Demerits of Wood's Dispatch of 1854. **15**

Q.3 a) Explain the important developments during 1921-37 in the following fields of education: University Education, Teachers Training, Technical Education. **15**

OR

b) Explain salient features of National Policy of Education (1986). **15**

Q.4 a) Explain wastage and stagnation in education. Critically evaluate the problems with the present examination system. **15**

OR

b) Explain the concept and models of privatization of Higher Education. Why is privatization needed in higher education? Discuss the advantages and fears in privatization. **15**

*****

(मराठी रुपांतर)

(वेळ: २ तास)

(एकूण गुण: ६०)

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना:- १) सर्व प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ अ) प्राचीन भारतीय शिक्षणाच्या मूलभूत आणि ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. आधुनिक शिक्षणासाठी वैदिक काळातील शिक्षणाची स्वीकार्य वैशिष्ट्ये सूचीबद्ध करा. १५
- किंवा
- ब) बौद्ध शिक्षण पद्धतीची वैशिष्ट्ये, शिकवण्याची पद्धत, गुण आणि तोटे स्पष्ट करा. १५
- प्र.२ अ) हंटर कमिशन १८१२ च्या प्राथमिक आणि विद्यापीठीय शिक्षणासंबंधीच्या शिफारशी स्पष्ट करा. १५
- किंवा
- ब) १८५४ च्या बुड्स डिस्पेंचच्या शिफारसी आणि तोटे स्पष्ट करा. १५
- प्र.३ अ) १९२१-३७ याकाळात शिक्षणाच्या खालील क्षेत्रातील महत्वाच्या घडामोडी स्पष्ट करा.- विद्यापीठ शिक्षण, शिक्षक प्रशिक्षण, तंत्र शिक्षण. १५
- किंवा
- ब) राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाची (१९८६) ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १५
- प्र.४ अ) शिक्षणातील अपव्यय आणि स्तब्धता स्पष्ट करा. सध्याच्या परीक्षा पद्धतीतील समस्यांचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा. १५
- किंवा
- ब) उच्चशिक्षणाच्या खाजगीकरणाची संकल्पना आणि प्रतिमाने स्पष्ट करा. उच्चशिक्षणात खाजगीकरणाची गरज का आहे? खाजगीकरणातील फायदे आणि भीती यांची चर्चा करा. १५

*****